

NOTITIE

HERIJKING

RESERVES

EN

VOORZIENINGEN

1. Inleiding

Reserves maken een onderdeel uit van de vermogenspositie van een organisatie. Sinds de start van de Omgevingsdienst zijn, naast toevoegingen aan de Algemene Reserve verschillende bestemmingsreserves gevormd. De financiële verordening van de Omgevingsdienst schrijft voor dat het Dagelijks Bestuur jaarlijks als onderdeel van de Begroting het overzicht van reserves en voorzieningen ter behandeling en vaststelling aanbiedt aan het Algemeen Bestuur. De financiële verordening schrijft geen separate notitie reserves en voorzieningen voor. In zijn vergadering van 28 november 2014 heeft het Algemeen Bestuur gevraagd om een separate notitie reserves en voorzieningen, waarin de criteria voor vorming en vrijval van reserves zijn opgenomen.

De voorschriften met betrekking tot reserves en voorzieningen zijn vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Rekening houdend met deze voorschriften vanuit het BBV heeft de Omgevingsdienst Groningen beleidsruimte om naar eigen inzichten een reserve- en voorzieningenbeleid te voeren. In dit beleid wordt aangegeven hoe de reserves en voorzieningen bijdragen tot de doelen die de Omgevingsdienst Groningen voor ogen heeft.

Uitgangspunt van deze notitie is een goed reservebeleid, waarbij doelmatigheid voorop staat. Er dient voldoende, maar niet onnodig te worden gereserveerd. Ook dient het aantal reserves en voorzieningen zoveel mogelijk beperkt te blijven om transparantie te bevorderen. Dit uitgangspunt is gekozen omdat deelnemers in een gemeenschappelijke regeling over het algemeen geen voorstander zijn van grote reserves bij de gemeenschappelijke regeling. Hierin schuilt uiteraard wel een risico voor de deelnemer: tekorten zullen bij een kleine reservepositie door de deelnemers aangevuld moeten worden.

Met deze notitie "Herijking Reserves en Voorzieningen" worden de reserves en voorzieningen ultimo 2016 nader beschouwd. Deze notitie is niet bedoeld om een actueel saldo-overzicht te geven van de diverse reserves en voorzieningen. De saldi van de reserves per einde van het jaar worden hiertoe steeds opgenomen in de Jaarrekening. Deze nota is vooral bedoeld om op basis van de eerder gestelde kaders te beoordelen of reserves nog in stand gehouden moeten worden c.q. herverdeeld.

Voor de komende jaren wordt conform artikel 11 van de financiële verordening van de Omgevingsdienst het overzicht van reserves en voorzieningen als onderdeel van de begroting aan het Algemeen Bestuur aangeboden.

In hoofdstuk 2 worden de bestaande reserves en voorzieningen getoetst aan het geformuleerde beleid. Bijlage 1 geeft de financiële samenvatting van deze notitie.

Bijlage 2 geeft de algemene kenmerken van reserves en voorzieningen.

Bijlage 3 geeft het kader voor de reserves en voorzieningen, zoals opgenomen in o.a. de Financiële verordening

2. Toets aan het beleid.

2.1 Huidige Reserves

De stand van de reserves zoals opgenomen in de Jaarrekening 2016 is als volgt:

	stand 31-12-2016
Algemene Reserves	
Algemene Reserve	€ 776.700
	<u>€ 776.700</u>
Bestemmingsreserves	
Eenmalige projectkosten	€ 657.074
Afschr. techn. apparatuur	€ 50.886
Betalingen Sociaal Statuut	€ 75.000
Implementatie LOS	€ 240.203
Aardbevingen – externe Veiligheid	€ 156.480
Evaluatie ODG	€ 11.740
Maatregelen Verbeterplan	€ 266.504
	<u>€ 1.457.887</u>
Rekeningresultaat	
Resultaat 2016	€ 323.390
	€ 323.390
Totaal reserves	<u>€ 2.557.977</u>

2.2 Toetsing reserves aan de beleidsregels

Naam reserve	Algemene reserve																											
Doel	Algemene buffer																											
Voeding	Via resultaatbestemming bij jaarrekening binnen normen van gemeenschappelijke regeling																											
Limiet	<p>5% van de gerealiseerde omzet</p> <p>Noot: de omzet van de Omgevingsdienst fluctueert jaarlijks door enerzijds toevoegingen van (tijdelijke) projecten en meerwerkopdrachten. Aan de hand van de jaarrekeningen en begrotingen kunnen de volgende limieten worden bepaald:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">Jaar</th> <th style="text-align: right;">Omzet</th> <th style="text-align: right;">Limiet</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2014</td> <td style="text-align: right;">€ 15.056.900</td> <td style="text-align: right;">€ 752.800</td> </tr> <tr> <td>2015</td> <td style="text-align: right;">€ 15.534.000</td> <td style="text-align: right;">€ 776.500</td> </tr> <tr> <td>2016</td> <td style="text-align: right;">€ 16.344.000</td> <td style="text-align: right;">€ 817.000</td> </tr> <tr> <td>2017 (raming)</td> <td style="text-align: right;">€ 15.186.000</td> <td style="text-align: right;">€ 759.300</td> </tr> <tr> <td>2018 (raming)</td> <td style="text-align: right;">€ 15.599.000</td> <td style="text-align: right;">€ 779.950</td> </tr> <tr> <td>2019 (raming)</td> <td style="text-align: right;">€ 15.822.000</td> <td style="text-align: right;">€ 791.100</td> </tr> <tr> <td>2020 (raming)</td> <td style="text-align: right;">€ 16.111.000</td> <td style="text-align: right;">€ 805.550</td> </tr> <tr> <td>2021 (raming)</td> <td style="text-align: right;">€ 16.406.000</td> <td style="text-align: right;">€ 820.300</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Omzet	Limiet	2014	€ 15.056.900	€ 752.800	2015	€ 15.534.000	€ 776.500	2016	€ 16.344.000	€ 817.000	2017 (raming)	€ 15.186.000	€ 759.300	2018 (raming)	€ 15.599.000	€ 779.950	2019 (raming)	€ 15.822.000	€ 791.100	2020 (raming)	€ 16.111.000	€ 805.550	2021 (raming)	€ 16.406.000	€ 820.300
Jaar	Omzet	Limiet																										
2014	€ 15.056.900	€ 752.800																										
2015	€ 15.534.000	€ 776.500																										
2016	€ 16.344.000	€ 817.000																										
2017 (raming)	€ 15.186.000	€ 759.300																										
2018 (raming)	€ 15.599.000	€ 779.950																										
2019 (raming)	€ 15.822.000	€ 791.100																										
2020 (raming)	€ 16.111.000	€ 805.550																										
2021 (raming)	€ 16.406.000	€ 820.300																										
Herijking	Aan de Algemene Reserve wordt een bedrag onttrokken van € 156.910 ter vorming van de reserve Overhead 2017/2018 en de reserve Kaderbrief 2018.																											

Naam reserve	Eenmalige projectkosten
Doel	De Omgevingsdienst Groningen heeft een eigen leefomgevingssysteem, dat ook door de deelnemers gebruikt wordt.
Voeding	Uit resultaat 2013: € 599.060 Via Najaarsrapportage 2014 € 294.000 Totaal € 893.060
Bestedingsraming	€ 1.435.420 (Uit de eenmalige projectkosten resteert een bedrag van € 542.360. Dit bedrag is als Balanspost als nog te betalen bedrag opgenomen. Het totaal beschikbare bedrag is € 893.060 + € 542.360 1.435.420)
Maximale duur	1 jaar na realisatie Leefomgevingssysteem
Herijking	In de periode 2014–2016 is een bedrag van € 779.000 onttrokken Er resteert een saldo van € 657.074. In de ontwerpbegroting 2018 is voorgesteld dit bedrag te bestemmen voor het versterken van de ondersteunende functie en derhalve dit bedrag te laten vrijvallen t.g.v. de bestemmingsreserve overhead 2017/2018.

Naam reserve	Afschrijvingsreserve technische apparatuur
Doel	De Omgevingsdienst Groningen heeft technische apparatuur aangeschaft. Deze aanschaffingen zijn geactiveerd. De jaarlijkse afschrijving van deze activa wordt ten laste van deze reserve gebracht.
Voeding	Via resultaatbestemming 2014: € 62.230 Via Voorjaarsnota 2015: € 20.000 Via resultaatbestemming 2015: € 14.900
Bestedingsraming	€ 97.130
Maximale duur	3 jaar na aanschaf
Herijking	In de periode 2015–2016 is een bedrag van € 46.240 onttrokken. Er resteert een saldo van 50.887. In de begrotingen 2017 en 2018 is geen rekening gehouden met onttrekkingen t.b.v. de afschrijvingslasten, zodat het saldo van deze reserve volledig kan vrij vallen. In de ontwerpbegroting 2018 is voorgesteld dit bedrag te bestemmen voor het versterken van de ondersteunende functie en derhalve dit bedrag te laten vrijvallen t.g.v. de reserve overhead 2017/2018.

Naam reserve	Reserve Betalingen Sociaal Statuut
Doel	De Omgevingsdienst heeft verplichtingen aan het personeel op grond van het Sociaal Statuut in verband met extra reiskosten woon-werkverkeer. Vanuit de eenmalige projectkosten was hiervoor een bedrag beschikbaar van € 900.000. Op basis van de werkelijke kosten 2013/2014 bleek dit bedrag niet voldoende om de totale verplichting te dekken. In 2014 is een bedrag van € 75.000 gereserveerd.
Voeding	Via resultaatbestemming 2014: € 75.000
Bestedingsraming	€ 75.000 (Uit de eenmalige projectkosten resteert een bedrag van € 199.000. Dit bedrag is als Balanspost als nog te betalen bedrag opgenomen)
Maximale duur	3 jaar tot eind 2017
Herijking	Met de invoering van de Werkkostenregeling in 2015 is een deel van de kosten onder de werkkostenregeling gebracht en hoeft niet verhoogd te worden met sociale lasten. Hierdoor is de Balanspost uiteindelijk voldoende om de kosten Sociaal Statuut 2017 te dekken. Deze reserve kan derhalve volledig vrij vallen. In de ontwerpbegroting 2018 is voorgesteld dit bedrag te bestemmen voor het versterken van de ondersteunende functie en derhalve dit bedrag te laten vrijvallen t.g.v. de reserve overhead 2017/2018.

Naam reserve	Reserve Implementatie Leefomgevingsstelsel
Doel	De implementatie van het Leefomgevingsstelsel zal gebeuren door de medewerkers van de Omgevingsdienst. Deze medewerkers zijn niet volledig inzetbaar voor het primair proces. Deze reserve is bedoeld voor vervanging van deze medewerkers.
Voeding	Via resultaatbestemming 2014: € 240.210
Bestedingsraming	€ 240.210
Maximale duur	Uiterlijk 2016
Herijking	De implementatiefase is per 1 april 2017 afgerond en het stelsel gaat over naar de tussenfase. Voor de kosten van deze tussenfase zijn nog gelden benodigd. Voorstel is de reserve te hernoemen in Reserve Leefomgevingsstelsel en bij de jaarrekening 2017 te beoordelen of de reserve kan worden opgeheven.

Naam reserve	Aardbevingen / Externe Veiligheid
Doel	T.b.v. de kosten van onderzoeken aardbevingen in het kader van externe Veiligheid. In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 25 november 2016 is besloten dit bedrag beschikbaar te stellen voor het Projectplan EV en aardbevingen.
Voeding	Via Resultaatbestemming 2015 € 156.480
Bestedingsraming	€ 156.480
Maximale duur	eind 2017
Herijking	Bedrag is bestemd, geen herschikking.

Naam reserve	Evaluatie ODG
Doel	T.b.v. de kosten van de evaluatie naar de in het Bedrijfsplan opgenomen bedrijfsdoelstellingen
Voeding	Via Resultaatbestemming 2015 € 50.000
Bestedingsraming	€ 50.000
Maximale duur	eind 2016
Herijking	De evaluatie heeft in totaal € 38.260 gekost, zodat een bedrag van € 11.740 kan vrijvallen. In de ontwerpbegroting 2018 is voorgesteld dit bedrag te bestemmen voor het versterken van de ondersteunende functie en derhalve dit bedrag te laten vrijvallen t.g.v. de reserve overhead 2017/2018.

Naam reserve	Maatregelen Verbeterplan 2016/2017	
Doel	T.b.v. de kosten gerelateerd aan het Verbeterplan 2016/2017.	
Voeding	Via Resultaatbestemming 2015	€ 517.082
	Via Voorjaarsnota 2016	€ 370.000
	Totaal	€ 887.082
Bestedingsraming	- Dienstverband vml. directeur/secretaris	€ 308.000
	- financieel expert 2016	€ 41.000
	- directeur a.i.-secretaris 2016	€ 101.000
	- directie secretaris 2016	€ 67.000
	- Verbeterplan 2016	€ 370.000
	Totaal	€ 887.000
Maximale duur	Afhankelijk van afwikkeling dienstverband vml. directeur/secretaris. Maximale einddatum is 31-12-2017	
Herijking	<p>In 2016 zijn de volgende bedragen besteed:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dienstverband vml. directeur/secretaris € 42.910 - financieel expert € 24.760 - directeur a.i.-secretaris € 128.950 - directie secretaris € 72.830 - Programmamanager € 67.200 - overige kosten € 11.530 - Wachtgeld personeel € 272.400 <p>Totaal € 620.580</p> <p>Er resteert derhalve een bedrag van € 266.504</p> <p><u>Voorstel 1</u></p> <p>Conform de kaderbrief 2018 een bedrag van € 50.000 te bestemmen t.b.v. Reserve Kaderbrief 2018 2017/2018 en derhalve dit bedrag te laten vrijvallen t.g.v. de reserve Kaderbrief2018.</p> <p><u>Voorstel 2</u></p> <p>Een restantbedrag van € 216.504 in deze reserve te behouden ter dekking van de kosten van het Verbeterplan.</p>	

Naam reserve	Overhead 2017/2018
Doel	T.b.v. de dekking van de incidentele kosten voor het versterken van de ondersteunende functies teneinde te zorgen dat de maatregelen uit het verbeterplan structureel worden geborgd.
Voeding	Via herijking reserves <ul style="list-style-type: none"> - Eenmalige projectkosten € 657.070 - Afschrijving techn. Apparatuur € 50.890 - Sociaal Statuut € 75.000 - Evaluatie Omgevingsdienst € 11.740 Uit Algemene reserve € <u>115.300</u> € 910.000
Bestedingsraming	lasten
	Versterking Ondersteunende functies 2017 € 400.000
	Versterking Ondersteunende functies 2018 € <u>510.000</u>
	Totaal € 910.000
Maximale duur	eind 2018 (afwikkelen bij Jaarrekening 2018)
Herijking	Geen

Naam reserve	Kaderbrief 2018
Doel	T.b.v. de dekking van de incidentele kosten in 2018 voortvloeiende uit de maatregelen opgenomen in de Kaderbrief 2018.
Voeding	Via Resultaatbestemming 2016 € 323.390 Via herijking reserves <ul style="list-style-type: none"> - Verbeterplan 2016-2017 € 50.000 Uit Algemene reserve € <u>41.610</u> € 415.000
Bestedingsraming	lasten baten saldo
	Kantelen organisatie € 280.000 € 0 € 280.000
	Mobiliteit € 50.000 € 50.000 € 0
	LOS € 45.000 € 0 € 45.000
	Personele aangelegenheden € 100.000 € 100.000 € 0
	Veranderende wet- en regelgeving € 90.000 € 0 € 90.000
	Totaal € 565.000 € 150.000 € 415.000
Maximale duur	eind 2018 (afwikkelen bij Jaarrekening 2018)
Herijking	Geen

2.3. Huidige voorzieningen

Bedragen x €1000	Stand 31-12-2016	
Voorziening wachtgeldverplichting	<u>447.000</u>	
Totaal	<u>447.000</u>	

2.4. Toetsing aan beleidsregels

Naam Voorziening	Voorziening wachtgeldverplichting
Doel	T.b.v. de dekking van de door het UWV in rekening gebrachte wachtgelduitkeringen
Voeding	Via Jaarrekening 2016 uit exploitatie € 447.000
Bestedingsraming	Bij de jaarrekening 2016 is een berekening gemaakt van de benodigde middelen. Jaarlijks zal bij de jaarrekening een herberekening gemaakt worden
Maximale duur	3 jaar
Herijking	Geen

Bijlage 1. Samenvattend overzicht

	Saldo 31-12-2016	Resultaat bestemming 2016	Saldo 31-12-2016 na bestemming	Herijking	Saldo na herijking	Verwachte besteding 2017	Saldo eind 2017	Verwachte besteding 2018	Saldo eind 2018
<u>Algemene Reserves</u>									
Algemene Reserve	€ 776.700	€ -	€ 776.700	€ -156.910	€ 619.790	€ -	€ 619.790	€ -	€ 619.790
	€ 776.700	€ -	€ 776.700	€ -156.910	€ 619.790	€ -	€ 619.790	€ -	€ 619.790
<u>Bestemmingsreserves</u>									
Enmalige projectkosten	€ 657.074	€ -	€ 657.074	€ -657.074	€ -	€ -	€ -		€ -
Afschr. techn. apparatuur	€ 50.886	€ -	€ 50.886	€ -50.886	€ -	€ -	€ -		€ -
Betalingen Sociaal Statuut	€ 75.000	€ -	€ 75.000	€ -75.000	€ -	€ -	€ -		€ -
Implementatie LOS	€ 240.203	€ -	€ 240.203	€ -	€ 240.203	€ -240.203	€ -		€ -
Aardbevingen - externe Veiligheid	€ 156.480	€ -	€ 156.480	€ -	€ 156.480	€ -156.480	€ -		€ -
Evaluatie ODG	€ 11.740	€ -	€ 11.740	€ -11.740	€ -	€ -	€ -		€ -
Maatregelen Verbeterplan	€ 266.504	€ -	€ 266.504	€ -50.000	€ 216.504	€ -216.504	€ -		€ -
Overhead 2017/2018	€ -	€ -	€ -	€ 910.000	€ 910.000	€ -400.000	€ 510.000	€ -510.000	€ -
Kaderbrief 2018	€ -	€ 323.390	€ 323.390	€ 91610	€ 415.000	€ -	€ 415.000	€ -415.000	€ -
	€ 1457.887	€ 323.390	€ 1781.277	€ 156.910	€ 1938.187	€ -1.013.187	€ 925.000	€ -925.000	€ -
<u>Rekeningresultaat</u>									
Resultaat 2016	€ 323.390	€ -323.390	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
	€ 323.390	€ -323.390	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal reserves	€ 2.557.977	€ -	€ 2.557.977	€ 0	€ 2.557.977	€ -1.013.187	€ 1.544.790	€ -925.000	€ 619.790
Voorziening wachtgelden	€ 447.000	€ -	€ 447.000	€ -	€ 447.000	€ -138.390	€ 308.610	€ -157.570	€ 151.040
	€ 447.000	€ -	€ 447.000	€ -	€ 447.000	€ -138.390	€ 308.610	€ -157.570	€ 151.040
Totaal voorzieningen	€ 447.000	€ -	€ 447.000	€ -	€ 447.000	€ -138.390	€ 308.610	€ -157.570	€ 151.040

Omgevingsdienst Groningen

2. Algemene kenmerken reserves en voorzieningen

2.1 Reserves

Reserves vormen het eigen vermogen en zijn vrij te besteden. Het Besluit Begroting en Verantwoording (artikel 43) onderscheidt twee soorten reserves:

- a. De algemene reserve
- b. De bestemmingsreserves

Reserves kunnen de volgende vier functies hebben:

1. financieringsfunctie: Reserves kunnen worden gebruikt als eigen financieringsmiddel, omdat ze onderdeel uitmaken van het totale vermogen. Hierdoor wordt de noodzaak beperkt tot financiering via rentedragend vermogen en wordt bespaard op het betalen van rente van rentedragend vreemd vermogen.
2. bestedingsfunctie: Reserves die in het leven zijn geroepen om te worden bestemd voor een bepaald doel, hebben een bestedingsfunctie.
3. bufferfunctie: Dit is de belangrijkste functie van de reserves. De reserves dienen als buffer voor het opvangen van noodzakelijke onvoorziene uitgaven (incidenteel) waarmee in de planning geen rekening is gehouden. Bijvoorbeeld jaarrekeningtekorten; begrotingstekorten; extreme pieken en dalen in de exploitatiebegroting
4. inkomensfunctie: Er is sprake van een inkomensfunctie als de renteopbrengsten van de reserves (i.c. bespaarde rentelasten) worden aangewend als dekkingsmiddel voor de exploitatielasten of als reserves worden gebruikt ter dekking van de kapitaallasten van investeringen;

2.1.1 Algemene reserve

Het deel van het eigen vermogen dat geen bestemming heeft gekregen wordt de algemene reserve genoemd. Dit is daarmee de belangrijkste component van het weerstandsvermogen. Op grond van het BBV neemt de Omgevingsdienst jaarlijks in de begroting en jaarrekening een afzonderlijke paragraaf op waar nader ingegaan wordt op het weerstandsvermogen.

2.1.2 Bestemmingsreserves

Het deel van het eigen vermogen dat een bestemming heeft gekregen noemen we bestemmingsreserve. Er kunnen meerdere reserves met specifieke bestemmingen worden gevormd. De bestemmingsreserves rekenen wij niet tot het weerstandsvermogen.

2.2 Voorzieningen

Voorzieningen zijn onvermijdelijke verplichtingen. Dit betekent dat een voorziening alleen ingezet mag worden voor het doel waarvoor zij is ingesteld. Omdat voorzieningen niet vrij beschikbaar zijn, worden ze tot het vreemd vermogen gerekend. Om een correct beeld van de vermogenspositie te verkrijgen dient de omvang van de voorziening onderbouwd te zijn. Als een voorziening niet toereikend is, kunnen zich in de toekomst dekkingsproblemen voordoen. Een te hoge voorziening daarentegen legt onnodig beslag op de financiële middelen.

Om die reden wordt jaarlijks in de jaarrekening getoetst wat de omvang van de voorzieningen zou moeten zijn.

Wij onderkennen een drietal soorten voorzieningen; te weten:

- voorzieningen voor verplichtingen en specifieke risico's;
- voorzieningen ter egalisering van lasten;
- Voorzieningen voor van van derden verkregen geormerkte gelden.

2.2.1 Voorzieningen voor verplichtingen en specifieke risico's

Voor verplichtingen, verliezen en bestaande risico's waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs in te schatten worden ten laste van de exploitatie voorzieningen gevormd. De dotaties worden jaarlijks of ineens gedaan ten laste van de exploitatie.

2.2.2 Voorzieningen ter egalisering van lasten

Voor de egalisatie van sterk wisselende kosten van grote omvang (bv onderhoud gebouwen) kunnen voorzieningen ten laste van de exploitatie gevormd worden. De mate waarin schommelingen afgedekt moeten worden is mede afhankelijk van de vraag in hoeverre deze schommelingen verstrend werken op het totaalbeeld en daardoor de structureel financiële positie voor de gemeenschappelijke regeling vertekend.

2.2.3 Voorzieningen voor van derden verkregen geormerkte gelden

Voor het veiligstellen van object- of doelsubsidies/bijdragen van derden of niet benutte delen daarvan, waarvan de verplichting tot het doen van uitgaven zich pas in latere jaren voordoet en die specifiek moeten worden besteed worden voorzieningen gevormd ten laste van deze subsidies-bijdragen. Een uitzondering hierop zijn de van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren. Deze worden aangemerkt als overlopend passief.

2.3 Verschillen tussen reserves en voorzieningen

De belangrijkste verschillen tussen reserves en voorzieningen zijn hieronder weergegeven:

	Belangrijkste verschillen	Reserve	Voorziening
A	Categorisering vermogenspositie	Eigen vermogen	Vreemd Vermogen
B	Storting en onttrekking	a. Algemene Reserve: na resultaatbepaling door Algemeen Bestuur b. Bestemmingreserve: bij besluit Algemeen Bestuur	Storting in de voorziening loopt via de exploitatie. Onttrekking gaat rechtstreeks ten laste van de voorziening .
C	Bestemming	a. Algemene Reserve: na resultaatbepaling door Algemeen Bestuur b. Bestemmingsreserve: Vrij, het Algemeen Bestuur kan bestemming wijzigen	Niet vrij besteedbaar, slechts inzetbaar voor het betreffende doel
D	Financiële onderbouwing	a. Algemene Reserve: niet b. Bestemmingsreserves: Niet verplicht, maar aangeraden	Verplicht

Bijlage 3. Beleid t.a.v. de reserves en voorzieningen

3.1. Beleid t.a.v. reserves

In de gemeenschappelijke regeling is bepaald dat een batige saldo (winst) wordt toegevoegd aan het weerstandsvermogen; lees de Algemene reserve. Verder is bepaald dat het weerstandsvermogen (Algemene reserve) maximaal 5% van de jaaronzet mag bedragen. Als de Algemene reserve boven deze 5% komt, dient het meerdere te worden teruggestort aan de deelnemers, tenzij het Algemeen Bestuur besluit tot vormingen van een Bestemmingsreserve.

Het verloop van de jaaronzetten en de omvang van de Algemene Reserve over de afgelopen en komende jaren is als volgt:

Jaar	Omzet	Toegestane omvang	Werkelijke Omvang	Uit resultaat	Totaal
2014	€ 15.056.900	€ 752.800	€ 498.650	€ 215.100	€ 713.750
2015	€ 15.534.000	€ 776.500	€ 713.750	€ 62.950	€ 776.700
2016	€ 16.344.000	€ 817.000	€ 619.790	€ -	€ 619.790
2017 (raming)	€ 15.186.000	€ 759.300	€ 619.790	€ -	€ 619.790
2018 (raming)	€ 15.599.000	€ 779.950	€ 619.790	€ -	€ 619.790
2019 (raming)	€ 15.822.000	€ 791.100	€ 619.790	€ -	€ 619.790
2020 (raming)	€ 16.111.000	€ 805.550	€ 619.790	€ -	€ 619.790
2021 (raming)	€ 16.406.000	€ 820.300	€ 619.790	€ -	€ 619.790

Ten aanzien van de reserves hanteren wij de volgende beleidsregels:

1. De Algemene reserve bedraagt maximaal 5% van de gerealiseerde jaaronzet.
2. Mutaties op reserves vinden plaats na besluit van het Algemeen Bestuur. Dit kan in de begroting, bij begrotingswijziging of bij resultaatbepaling in de Jaarrekening.
3. Het Algemeen bestuur is bevoegd om een bestemmingsreserve in te stellen of op te heffen. Dit kan in de begroting, bij begrotingswijziging of bij resultaatbepaling in de Jaarrekening.
4. Een bestemmingsreserve mag nooit negatief staan.
5. De bestemming van een bestemmingsreserve kan alleen door het Algemeen bestuur worden gewijzigd.
6. Bij de instelling van bestemmingsreserves dient aan een aantal voorwaarden voldaan te zijn. Zo moet er een duidelijke doelstelling zijn, een onderbouwing van het bedrag en een termijn waarbinnen de reserve besteed zal worden. In het voorstel tot instelling van een reserve wordt de volgende toelichting gegeven:
 - a. Naam reserve;
 - b. Doel;
 - c. Voeding;
 - d. Bestedingsraming;
 - e. Maximale duur.
7. Een bestemmingsreserve blijft alleen bestaan zolang het doel bestaat. Indien het doel vervalt, wordt de reserve toegevoegd aan de algemene reserve. De beoordeling hiervan verloopt als doorlopend proces gedurende het jaar.
8. Bestemmingsreserves worden zoveel mogelijk als specifieke bestemmingsreserves aangehouden en niet samengevoegd tot brede bestemmingsreserves.
9. Aan de reserves wordt geen rente toegevoegd.

3.2 Beleid t.a.v. voorzieningen

Ten aanzien van de voorzieningen hanteren wij de volgende beleidsregels:

1. Voorzieningen worden gevormd indien de geldende regelgeving voorschrijft dat ten behoeve van een verplichting een voorziening moet worden gevormd.
2. Een voorziening ter egalisatie van lasten wordt ingesteld bij besluit van het Algemeen Bestuur.
3. Voor elke voorziening geldt dat elk jaar een actueel overzicht van het verloop wordt aangeleverd.
4. Voor verplichtingen en/of risico's van substantiële omvang, wordt een voorziening gevormd.
5. Voorzieningen mogen nooit negatief staan. De betreffende voorziening dient altijd ten laste van de exploitatie en/of de algemene reserve op het noodzakelijke peil te worden gebracht.
6. Bij de instelling van een voorziening dient aan een aantal voorwaarden voldaan te zijn. Zo moet er een duidelijke doelstelling zijn, een goede onderbouwing van het bedrag en een termijn waarbinnen de voorziening besteed zal worden. Bij de instelling van een voorziening wordt de volgende toelichting gegeven:
 - a. Naam voorziening;
 - b. Doel;
 - c. Voeding;
 - d. Bestedingsraming;
 - e. Maximale duur.
7. Aan de voorzieningen wordt geen rente toegevoegd.
8. Stortingen en onttrekkingen ten laste van voorzieningen vinden plaats aan de hand van de meerjarenplanning. Als er afwijkende bedragen onttrokken moeten worden, wordt deze in de jaarrekening toegelicht.

Bijlage 4 Oude tekst Beleid t.a.v. reserves en voorzieningen

3. Beleid t.a.v. de reserves en voorzieningen

3.1. Beleid t.a.v. reserves

In de gemeenschappelijke regeling is bepaald dat een batige saldo (winst) wordt toegevoegd aan het weerstandsvermogen; lees de Algemene reserve. Verder is bepaald dat het weerstandsvermogen (Algemene reserve) maximaal 5% van de jaaromzet mag bedragen. Als de Algemene reserve boven deze 5% komt, dient het meerdere te worden teruggestort aan de deelnemers, tenzij het Algemeen bestuur besluit tot doelreserveringen (Bestemmingsreserve)

Het verloop van de jaaromzetten en de omvang van de Algemene Reserve over de afgelopen jaren is als volgt:

De jaaromzet 2015 is € 14,3 mln., zodat de algemene reserve in 2015 maximaal € 720.000 mag bedragen. Gelet op de efficiencytaakstelling voor 2016 daalt de jaaromzet in 2016 naar € 13,3 mln. en de maximale algemene reserve naar € 665.000.

Ten aanzien van de reserves hanteren wij de volgende beleidsregels:

1. De Algemene reserve bedraagt maximaal 5% van de begrote jaaromzet.
2. Mutaties op reserves vinden plaats na besluit van het Algemeen Bestuur. Dit kan in de begroting, bij begrotingswijziging of bij resultaatbepaling in de Jaarrekening.
3. Het Algemeen bestuur is bevoegd om een bestemmingsreserve in te stellen ~~en om een bestemmingsreserve of~~ op te heffen. Dit kan in de begroting, bij begrotingswijziging of bij resultaatbepaling in de Jaarrekening.
4. Een bestemmingsreserve mag nooit negatief staan.
5. De bestemming van een bestemmingsreserve kan alleen door het Algemeen bestuur worden gewijzigd.
6. Bij de instelling van bestemmingsreserves dient aan een aantal voorwaarden voldaan te zijn. Zo moet er een duidelijke doelstelling zijn, een onderbouwing van het bedrag en een termijn waarbinnen de reserve besteed zal worden. In het voorstel tot instelling van een reserve wordt de volgende toelichting gegeven:
 - a. Naam reserve;
 - b. Doel;
 - c. Voeding;
 - d. Bestedingsraming;
 - e. Maximale duur.
7. Een bestemmingsreserve blijft alleen bestaan zolang het doel bestaat. Indien het doel vervalt, wordt de reserve toegevoegd aan de algemene reserve. De beoordeling hiervan verloopt als doorlopend proces gedurende het jaar.
8. Bestemmingsreserves worden zoveel mogelijk als specifieke bestemmingsreserves aangehouden en niet samengevoegd tot brede bestemmingsreserves.
9. Aan de reserves wordt geen rente toegevoegd.

3.2 Beleid t.a.v. voorzieningen

Ten aanzien van de voorzieningen hanteren wij de volgende beleidsregels:

~~9. Het Algemeen bestuur is bevoegd is tot het instellen en opheffen van voorzieningen.~~

9. . Voorzieningen worden gevormd indien de geldende regelgeving voorschrijft dat ten behoeve van een verplichting een voorziening moet worden gevormd.

10. Een voorziening ter egalisatie van lasten wordt ingesteld bij besluit van het Algemeen Bestuur.

11. Voor elke voorziening geldt dat elk jaar een actueel overzicht van het verloop wordt aangeleverd.
12. Voor verplichtingen en/of risico's van substantiële omvang, ~~maar in ieder geval met een omvang van € 250.000 of meer,~~ wordt een voorziening gevormd.
13. Voorzieningen mogen nooit negatief staan. De betreffende voorziening dient altijd ten laste van de exploitatie en/of de algemene reserve op het noodzakelijke peil te worden gebracht.
14. Bij de instelling van een voorziening dient aan een aantal voorwaarden voldaan te zijn. Zo moet er een duidelijke doelstelling zijn, een goede onderbouwing van het bedrag en een termijn waarbinnen de voorziening besteed zal worden. ~~In het voorstel tot~~Bij de instelling van een voorziening wordt de volgende toelichting gegeven:
 - a. Naam voorziening;
 - b. Doel;
 - c. Voeding;
 - d. Bestedingsraming;
 - e. Maximale duur.
15. Aan de voorzieningen wordt geen rente toegevoegd.
16. Stortingen en onttrekkingen ten laste van voorzieningen vinden alleen plaats aan de hand van de ~~vastgestelde~~ meerjaren ~~(onderhouds)~~planningen. Als er afwijkende bedragen onttrokken moeten worden, ~~kan dat alleen via een begrotingswijziging wordt dat in de jaarrekening~~ toegelicht.
- ~~17. Het verschil tussen de jaarlijks benodigde bedragen moet substantieel zijn om een voorziening te rechtvaardigen. Als principe geldt dat het verschil in de planperiode tussen het gemiddelde en de laagste of hoogste geraamde onttrekking meer dan 25 % dient te bedragen.~~
- ~~18. Meerjarige onderhoudsplannen of beheerplannen dienen dynamisch te zijn en een juist beeld te geven van de kosten van de planperiode.~~
- ~~19. Bij het ontbreken van een onderhoudsplan kan geen voorziening ter egalisering van lasten worden ingesteld. Indien bij bestaande voorzieningen het onderhoudsplan ontbreekt, dan zal deze aan het eind van het jaar vrijvallen ten gunste van de algemene reserve.~~

~~De uitgangspunten 1 t/m 7 zijn van toepassing op de voorzieningen voor verplichtingen en specifieke risico's en op de voorziening voor van derden verkregen gelden met een specifiek bestedingsdoel. De uitgangspunten 1 t/m 11 zijn van toepassing op de voorzieningen ter egalisering van lasten.~~